

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Hirdetési díj: Háromhásos petitor egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 20 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pá-utca 59. szám, Kósch Árpád könyvnyomató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Lóverseny.

Szeptember 20-ikán az első eperjesi lóverseny megtartására készül a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület.

Tevékeny s lelkes két vezérférfia vármegyénknek áll az érdekes vállalkozás élén. Dr. Bárdossy Jenő, mint a rendező-bizottság elnöke s Piller Kálmán, mint a versenyintézőség elnöke, a mozgalom megindulása óta melegen karolták fel a gróf Széchenyi István által kipattantott eszmét s igyekeztek azt, a vármegyei gazdasági egyesület tagjainak, sőt e vármegye egész társadalmának minél szélesebb körű bevonásával itt e vármegye területén is megvalósítani.

Szerény eszközökkel, de kitartó lelkesedéssel dolgozik a rendezőség hetek óta, mert hiszen a kezdet nagy nehézségeivel kell ezúttal még megküdenie. S még sem lenne jogosult a kicsinylés, mert egyrészt a tagadhatatlanul merész vállalkozás ezidő szerint a legszébb sikerrel kecsegtet, másrészt bármi legyen is az eredmény: a cél, mit maguk elé tűztek, önzetlen, hazafias és nemes! Helyi célok ezek s bizonyos szempontból véve gazdaságosak is.

A mi áll az egészre, áll a részre is. A lótenyésztés fejlesztésére kisebb körben is a legalkalmasabb eszköz: a lóverseny. Ez ösztönzi a tenyésztőket jobb, nemesebb faj tenyésztésére. Sőt azt lehet mondani, hogy a vidéki lóversenyek még sokkal tisztább formák között szolgálják a kitűzött célt, mint az országos fővárosi versenyek. A vidéki lóverseny sohasem színtere a hazard-játéknak.

A magyar faj egyik régi kiváló erényének

s képességének fejlesztésére, újra felébresztésére is üdvösen hatnak a helyi lóversenyek. A mikor a magyar fajról még semmi jót sem ismert el a világtörténelem, lótermett voltát s ebből származott hadviselési kitűnőségét már akkor is vagy elismerte vagy rettegte. Manapság már a kedvezőtlen vagyoni viszonyok, a lovaglás költséges volta, s némileg az elpuhultság: háttérbe szorította a magyar fajnak ezt az ősi kiváló tulajdonságát. A helyi lóversenyek talán e részben is kedvező fordulatot fognak teremteni.

Az sem kicsinylendő előnye a lóversenyeknek, hogy a társadalom különböző rétegeit közös cél elérésében egyesíti s így egymáshoz közelebb hozza. Ha ma már számos más eszköz rendelkezésünkre áll e szempontból, mégsem árt minél inkább gyarapítani azoknak a társadalmi érintkezési alkalmaknak számát, a melyek erős, egységes közszellem felkeltésére vannak hivatva. Hisz szükség, hogy az itteni lóverseny rendezősége is minden tekintetben azon lesz, hogy szemben éppen az exclusivitással, ez az alkalom is a társadalmi élet egészséges egységének legyen kifejezője.

Vannak sokan, a kik a fentiek dacára nem rokonszenveznek a kisebb méretű, helyi lóversenyek meghonosításával. Sőt éppen a jelen alkalommal speciális helyi ellenérveket is hoznak fel. Vannak, a kik főlegesen luxusnak tartják. A mi ha meg is állana, akkor is meggyengítené az a lépten-nyomon előforduló tapasztalat, hogy a mai társadalom számtalan irányban és sokkal luxuriosusabb élvezetekre aránytalanul sokat költ.

Azt is mondják, hogy ló nélkül céltalan lóversenyt rendezni, meg azután, hogy jó igaz-

lovakra van első sorban szükség. Ha csakugyan nincsen lótenyésztetünk, akkor annál inkább szükség van lóversenyre, mint a lótenyésztést előmozdító intézményre. A kinek pedig versenylova van, annak bizonyára jó igaz-lova is lesz.

Egyszeribe sokat ne várjunk a mi helyi lóversenyünkötől. Hosszú, küzdelmes éveknek kell elmúlnia, míg nemesítő és hasznos hatásukat helyi lóversenyeink éreztetni fogják. A hajlamot, a kedvet azonban ápoljuk, mert hogy vármegyei gazdáinkban a lóverseny iránti kedv tényleg megvan, azt az első alkalomra beérkezett számos nevezés is igazolja.

Mindezek alapján elismeréssel adózunk a kezdeményezőknél. Melegen óhajtjuk, hogy közönségünk minél nagyobb számban támogassa a fenti előnyeitől eltekintve is igen érdekesnek ígérkező vállalkozást. Alig van számottevő vidéki város, a hol az újabb időben helyi lóversenyeket nem rendszeresítettek volna. Eperjesnek közönsége bizonyára most is kifejezésre fogja juttatni, hogy ezek közé a városok közé tartozik.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A magyar-irodalmi szakválasztmány szeptember 7-ikén tartott gyűlésében «A kurucz-kor költészet» cz. pályaművel foglalkozott. A bíráló-bizottság (dr. Tóth Sándor, Frenyó Lajos, dr. Wallentinyi Samu) jelentése szerint a pályamunka nem áll irodalmi színvonalon, fejtegetéseiben nagyon megszokott nyomokon jár, egyetlen új egyéni vonás sincs benne; rendszerezésről, jellemzésről a műben szó sincs, a kurucz-kor epikájáról alig szól, a virágénekekről meg sem emlékezik. Ezek alapján a bizottság a pályamunkát se a dicséretre, se a pályadíjra méltónak nem tartja. A szakválasztmány magáévá tette a bíráló-bizottság javas-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

II. Rákóczi Ferenc elfogatása Nagysároson.

Írta: Bruckner Győző. (Folytatás.)

Ezen sárosvármegyei állapotok rajzolása után fel-
említi Rákóczi Ferenc még, hogy a karlócai béke
óta még a nemzet nagy sérelmére felállították az «új
szerzeményi bizottságot» — *commissio neoaquistica* —
vagy a mint nevezni nem restelik, *török jogot — ius
Turcicum*. A török jog értelmében nem adják többé
vissza a régi földesuraiknak a töröktől visszafoglalt
birtokokat. A kik pedig a birtok visszaszerzése végett
benyújtották eredeti okleveleiket, azokat az új szer-
zeményi bizottság visszatartotta s a tulajdonos családok
meg lettek fosztva ősi javaiktól.

Rákóczi Ferenc csakugyan tökéletes képet nyújtott a sárosvármegyei viszonyokról. Ezt a képet még
egyéb adatokkal is bővíthetjük, hogy teljesen szemünk
előtt álljon Sárosvármegye szomorú helyzete közvetlen
a Rákóczi-féle felkelés előtt.

Kollonics az 1698. bécsi sikertelen értekezlet után
már úgy bánt az országgal, mintha törvények se volnán-
nak. A központosított egységes állam érdekében mellé-
kesek a közjogi sérelmek. A dikasteriumoknál már
behozzák a német nyelvet, de a magyar kamaránál
az összes pénzügyi, vám-, só- és élelmezési hivatalok-
ban is a német nyelvet honosították meg.¹

¹ Thaly K.: Bercesényi II. 285. l. Pozsega-, Verőce-, Szerém-
Valkóvárm. is ekkor alakítottak külön «Szlavonia» tarto-
mánynyá. A jászok és kúnok nemesi létük dacára elzalogo-
sítottak a német lovagrendnek.

Az accisa és a dohányadó sem ismeretlen többé.
Az egységes központosított állam a felekezeti
separatiót is meg akarja szüntetni s azért újabb erő-
vel megkezdődnek a protestáns üldözések.

Eperjesen a protestáns üldözések 1685-ben kezdőd-
nek, mikor Schultz cs. tábornok elfoglalta a várost
Thököli híveitől.¹ 1686. és 1687-ben már oly erősen
folyik itt az üldözés, hogy az ev. egyház elveszti a
templomát és iskoláit is.²

A központosított egységes állam eszméjének a
megvalósulását látjuk e tényekben. Ne lássunk ezen
üldözésekben fanatikus felekezeti szempontot, hanem
politikát. *Az egység, az úritásért* történik mindez, a
mit azonban Rákóczi Ferenc épenséggel nem helyeselt.

Azt hiszem, eléggé mutatja a protestantizmus szo-
morú helyzetét az az egy tény, hogy az eperjesi
ev. papot Andricus Jánost megrohanták ezidőben a
városi hajduk Grother Tóbiás vezérle alatt és a Schirer-
féle házból kihurcolták, arcul ütötték, leköpködték
s a városból — mint veszedelmes eretneket — mind-
örökre kitiltották. Az ő érdekében, illetve e részben
orvoslására Serédi felterjesztései ma is megvannak
még a bécsi udvari levéltárban.³

Eperjesen már ezután protestáns isteniszteleket sem
lehetett tartani; iskoláik s ezek közt a *Kollégium* szü-
netelt. A czéhtestületeket külön városi rendelettel a

¹ Hörk József: Az eperjesi ev. ker. Coll. tört. Kassa, 1896. I., 47. l.

² Joannes Rezik: Theatrum Eperjesiense, seu Laniena Eperiesiensis cz. kézirat az ev. Coll. nagy könyvtárban.

³ Bécsi udvari levéltár 1687. num. 6.

processiók alkalmával a szent jelvények és Mária-képek
hordozására kényszerítették.¹

Csodálkozhatunk-e, ha ily körülmények közt a
protestánsok is megelégedtek a *Gesamtmtrieb* eszményi
politikáját? s a prot. ezen elégedetlenségét látta Rákóczi
Ferenc is, hisz ő volt e megyének főispánja s a
protestánsok is nem egy ízben keresték fel Nagy-
sároson és Eperjesen sérelmeik előadására elöljárójától.

Láttuk Sárosvármegyeinek állapotát Rákóczi tollá-
ból, láttuk a jobbágyág, nemesség nyomorúságos ten-
gődését s láttuk a protestánsok kétségbeeső helyzetét
egykorú írók s eredeti levéltári adatok alapján s ha
ezeket figyelembe vesszük, világos és természetes,
hogy erre a sivár alapra nem támaszkodhatik sike-
res felkelés.

Az elkeseredés és nyomorúság még nem adhat
forradalomnak kellő életerőt. A cselekvéshez szilárd
akarattal kell, mert csak az igazi vasakarat biztosítja a
győzelmet. E csüggedt népbe, a mely a folytonos
zaklatások következtében már csak alázatos rabszolgá-
tömeg, életerőt kell csepegtetni. Ezt teszi Rákóczi
Ferenc, midőn a mozgalom sikerének a biztosításáért
külföldi segílyre akar támaszkodni. Az alkalom itt
van; II. Károly spanyol király elhalt s a francia király,
XV. Lajos ellenségeskedik is már I. Leopolddal.²

Az érintkezés megtörténik, de nem a bécsi francia
követ marquis Villars marechal útján, a ki már egy
ízben biztatta Rákóczit a felkelésre. Rákóczi Villart
nem tartotta eléggé megbízhatónak, mivel túlsokat

¹ Eperjesi városi levéltár II. Cub.

² Confess. 71. l.

latát, ezt felterjesztette az igazgató-választmánynak is, a mely szintén elfogadta a javaslatot s ezek alapján a jelgés-levelkét az igazg.-választmány színe előtt elégették.

A Széchenyi-kör Rákóczi-ünnepélye. Körünk igazgató-választmánya szeptember hó 7-ikén tartott gyűlésében behatóan foglalkozott a Rákóczi-ünnepély előkészítésével. Mindenekelőtt nagy örömmel vette tudomásul az igazgató-választmány, hogy Körünk lánglelkű védnöke: dr. Berzevicsy Albert a titkárhoz intézett levelében szívesen vállalkozik arra, hogy a Kör szeptember 27-ikén tartandó Rákóczi-ünnepélyén megnyitó-beszéddel működik közre. Ünnepélyünket már ez a körülmény is országos hírűvé fogja tenni Dr. Wallentinyi Samu titkár azután tüzetesen számolt be a Rákóczi-ünnepély előkészítéséről. A kiküldött bizottság nagy utánjárásal az ünnepélynek csaknem minden pontját előkészítette már. Így sikerült megnyernie a koll. tanítóképző-intézet dalkarának kiváló tehetségű vezetőjét: Kapy Gyula tanárt, hogy az ünnepélyen előforduló karéneket előadja; továbbá a kurucz-dalok elneklésére Brommer Edét, a kiváló baritonistát; a melodráma elszavalására Windt Margit úrhölgyet, kinek ügyes szavalóképességéről Körünknek már volt alkalmja meggyőződnie. Csengey Gusztáv kiváló költőnk már elkészült ünnepi ódájával, a mely magával fogja ragadni a közönséget — Szóval ez az ünnepély minden ízében nagyon sikerültnek, hatásosnak ígérkezik s bizonyára csak növelni fogja Körünk jó hírét. Az igazgató-választmány a titkár előterjesztésére már a meghívó szövegében és a meghívandókban is megállapodott. A meghívók rövid idő alatt elkészülnek. — Ezek után az igazgató-választmány kimondotta, hogy a theologusokat, joghallgatókat és a tiszti-kart ez évben is felveszi testületi tagokul, nemkülönben, hogy az állami tanítóképző-intézet növendékeinek a szokásos kedvezményt megadja. Nagy örömmel és hálás köszönettel fogadta az igazgató-választmány Eperjes városának nagylelkű határozatát, mely szerint a Rákóczi-ünnepélyt megelőző napon rendezendő díszelőadásra a színházat díjtalanul átengedi s hogy ünnepélyünkön magát képviselteti.

Nagylelkű adomány a Széchenyi-körnek. A nagym. földművelésügyi minisztérium Körünk kérelmére bártfai, kisszebeni és héthársi vidéki-választmányaink részére egy-egy becses népkönyvtárt rendelt meg a Franklin-társulatnál s ezt a nevezett választmányoknak díjtalanul küldi meg; sőt még e könyvek elhelyezésére szolgáló könyvszekrények költségéről is nagylelkűleg gondoskodik a minisztérium. A nagylelkű adomány nagy örömmel ölti el minden jó hazafi szívet s különösen Körünk gondol hálás szívvel a nemeslelkű miniszterre, ki ily hathatósan mozdítja elő Körünk magasatos céljait: a magyar kultúra terjesztését.

HIREK.

*** Kinevezések.** A kassai kir. ítélőtábla elnöke Dénes Ferencz eperjesi kir. törvényszéki díjtalan joggyakornokot a kassai kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká kinevezte. — Az eperjesi m. kir.

barátkozott Savoyai Jenő herczeggel és más előkelő osztrák férfakkal.¹ Legszívesebben érintkezett volna ez ügyben a lengyel követtel, Heron marquissal, de ezzel ekkor még nem volt ismerős.²

Közben Feriol marquis, konstantinápolyi követtől hasonló biztatás érkezett Rákóczihoz. Feriol a francia király részéről nemcsak pénz-, hanem fegyversegélyt is ígért.³

E biztatások folytán Rákóczi most már közelebb is megbeszélte a teendőket a beavatottakkal. A terv és az elhatározás már meg volt. Az akarat cselekvésre szólított. Csak azzal nem voltak még tisztában, hogy XV. Lajos francia királylyal mikép érintkezzenek, levélbelileg avagy szóbelileg? Legcélszerűbbnek tartották, hogy követet küldjenek Párisba, a ki egy levél kíséretében szóbelileg előadná az összeesküvés részleteit.⁴

Csakhamar akadt is ilyen követ, a kit Rákóczi Ferencz e feladatára alkalmasnak talált s ez Longueval belga nemes volt. Longueval a badeni Lajos herczeg gyalogezredében kapitány volt s Eperjesen állomásozott. Ezredese báró Dujardin, a ki egyúttal eperjesi váraparancsnok is volt, nagyon megkedvelte Longuevalt és sorba bevezette az eperjesi mágnások családjába, kivitte 1697-ben Nagysárorsra s bemutatatta ott Rákóczi Ferencznek is. Longueval eszes, ügyes, gyorselmű s az irodalomban jártas, művelt lovag volt, a ki szelle-

¹ Conf. u. o.

² U. o.

³ Pray: Hist. Regni Hung. III.

⁴ Conf. 72. l.

pénzügyigazgatóság Guttmann Salamon alsóbesi lakost az eperjesi m. kir. adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká kinevezte.

*** Kinevezés.** A vallás- és közokt.-ügyi magy. kir. miniszter Schödel Emma okl. óvónőt a héthársi áll. óvóhoz és Lettlinger Kornélia héthársi áll. óvónőt a szolnoki áll. óvóhoz kinevezte.

*** Új körjegyző.** A megüresedett lófalusi körjegyzői állásra Furascsik Győző bártfavidéki volt segédjegyző választatot meg.

*** Új óvónő.** A bártfai megüresedett óvónői állásra Szigethy Ilona volt diósgyőri okl. óvónőt a Krumbholzianum-intézet választmányi bizottsága megválasztotta.

*** Nyugdíjazás.** Raab Júlia bártfai alapítványi óvónő évi 580 kor., Földvári Ferencz smilnoi r. kath. tanító évi 590 kor., Zavaritel József hanusfalvi ág. ev. tanító évi 580 kor. rendes nyugdíjjal nyugdíjaztattak.

*** Halálozás.** Özv. Schreiber Gizella szül. Mangesius Gizella szept. hó 1-jén Brassóban hirtelen elhalt. Az elhunytban Mangesius Mariska és Helén eperjesi áll. tanítónőképződei, illetve ev. polg. leányiskolai tanítónők — itteni számos tisztelőik igaz részvétélől környezetben — nővérüket gyászolják.

*** Gyász hírek.** Vágújhelyi Hrabéczy Emilné szül. stolczenburgi Bukovszky Ninon aug. hó 30-ikán, életének 66-ik s házasságának 35-ik évében hosszú szenvedés után elhunyt. Szept. 1-jén végbement temetésére a vármegyebeli rokon családok igen nagy számban jelentek meg. — Krull Emilné szül. Hasslinszky Irén, Krull Emil m. kir. honvédszázados neje, szeptember hó 6-ikán Kassán váratlanul elhunyt. Temetése szept. 8-ikán, Eperjesen, a családi sírboltban ment végbe, a nagyszámú rokonság és tisztelők mely részvéte mellett.

*** Eljegyzés.** Atlasz Jakab kisszebeni kir. járásbírósi hivatalnok jegyet váltott Siegelmann Zsenkával Héthársról.

*** Szabadságon.** Halmi János rendőrbiztosunk hosszabb szabadságot kért betegség okából, s a kért szabadságot a városi tanács szept. hó 10-ikén tartott ülésében megadta és illetve a közgyűlés elé pártoló javaslat terjesztését határozta. A kiválóan munkás és lelkiismeretes rendőrségi tisztviselőnek, a ki legutóbb ellene elkövetett utcai támadás folytán csaknem hivatásának áldozata lett, mielőbbi teljes felgyógyulást kívánunk.

*** Sárosvármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlése.** Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 14-ikén, hétfőn délelőtt tartja őszi évnegyedi közgyűlést dr. Bárdossy Jenő főispán elnöke alatt, melynek tárgysorozata egyik pontját a vármegyei tiszti nyugdíjalapban előállott hiány fedezésére 1%-nyi pótdónak öt évre való megszavazása is képezi. A közgyűlés tárgysorozatát egész terjedelmében a hivatalos lap legutóbbi száma hozta.

*** Ingyenes műhízmézi tanfolyam.** A Singer Co. varrógép-társulatnak lapunk mai számában foglalt hirdetését ajánljuk olvasóközönségünk szíves figyelmébe.

*** A kassai Rákóczi-ereklyekiállításához,** mely szeptember hó 20-ikán zárul, kedvezményes menettér

mes társalgásával, mozgékony természetével az akkori társasélet udvarias finomságaival és leleményességével kedvenc tagja volt az eperjesi társaságnak s kedves vendége Rákóczi Ferencznek is. Longueval ezen három évi időköz alatt, a melyet Eperjesen töltött, nagyon sűrűn fordult meg Nagysárorsra, a hol mindig kedves fogadtatásra talált. Rákóczi Ferencz nemcsak jó ismerősnek és tisztelőnek tartotta, hanem igaz jó barát-nak, a ki lelkesedéssel csüng rajta. Rákóczi neje is, külföldi asszony létere igen szívesen beszélgetett el a világlátott, kedves modorú külföldi katonatiszttel.

Longueval sűrű látogatásainak Rákóczi nejevel együtt csak örült, sőt utóbbi időben az eperjesi felsőbb katonai hatóság egyenesen megengedte Longuevalnak, hogy Rákóczi nagysárorsi kastélyában lakhatott állandóan. Ily közvetlen érintkezés mellett Longueval még jobban megkedvelte magát nemcsak nagy előzékenységgel és francia udvariasságával, hanem minden alkalmat, utat, módot és időt megragadott arra, hogy kimutassa a fejedelem iránti ragaszkodását, jóindulatát.¹

Csoda-e, ha Longueval ily színleléssel csakugyan teljesen behálózza Rákóczi Ferenczet, a nélkül, hogy az a különös ragaszkodás, a mint maga mondja vallomásaiban,² legkisebb gyanút is támasztott volna az ő lelkeben.

Rákóczi Ferencz feltétlenül megbízott Longuevalba s Longueval alaposan ki is aknáta ezt a bizalmat.

(Folyt. köv.)

¹ Confess. 72. l.

² U. o.

vasúti jegyek válthatók 33% engedménnyel. Igazolványokat díjmentesen küld 10 fill. bélyeg beküldése ellenében a Rákóczi-ereklyekiállítás elszállásoló bizottsága, Kassa.

*** A galicziai ruthének hangversenye.** F. évi szeptember hónap 19-ikén, 20-ikán s esetleg 21-ikén este a galicziai ruthén (gör. kath.) «Szokil» (solyom) tornaegyesületnek 40 tagból (férfiak- és nőkből) álló kiváló műkedvelői daltársulata nemzeti viseletben — a 48-as magyar honvédek, Eperjes sz. kir. város szegényei, az eperjesi gör. kath. alumneum és leányintézet javára — m. k. belügyminiszteri engedéllyel az eperjesi színházban hangversenyt rendez, melynek tárgyát a magyar himnusz, magyar népdalok, a Rákóczi-induló előadva a daltársulat férfikara által magyar nyelven, továbbá magyar nép- és kuruczdalok fogják képezni, előadva czimbalmon és szárnykürtön Nedved Gusztáv által. Ezeket kívül részint férfi- és vegyes-karban, részint pedig tenor és bariton szólóban, ruthén dalokat is fognak énekelni A daltársulat működésének czélja kizár bármilyen politikai czélzatot — bár szükségesnek tartotta a rendezőség szerkesztőségünk előtt annak a megjegyzését, hogy a magyarokkal rokon-szenvező galicziai ruthének a gör. kath. vallásukat s a muszkaétól eltűnt nyelvüket végromlással fenyegető, panszlavisztikus törekvésű muszkaival szemben (a mennyiben az orosz birodalom déli részében lakó 20—25 millió ruthén testvéreiknek nyelvét egy 1876. évi czári ukáz Oroszországban mindenkorra eltiltotta) ádáz harcot folytatnak — ők az orosz terjeszkedésének akadályai — muszkaellenes intencziókat tápláló nemzetek előharcosai — minek folytán az említett daltársulat — eltekintve a hangverseny jótékony czéljától — már az utóbb említett okokból is erkölcsi s anyagi támogatást érdemel. A belépti-jegyek Kósch Árpád eperjesi papirkereskedésében válthatók s tekintettel a hangverseny iránti nagy érdeklődésre, figyelmeltetjük a közönséget a belépti-jegyeknek mielőbbi megváltására. A részleges műsort a később kifüggesztendő hirdetés fogja nyújtani.

*** Helyreigazítás.** Lapunk mult heti 36-ik számának vezércikkében, a nagysárorsi Rákóczi-ünnepély programjának vázlatánál azon kitétel jelent meg, hogy a megnyitó-, valamint az ünnepi beszédet Hodossy Imre tartja. Helyreigazítjuk ezen téves közlést azzal, hogy a rendezőség Hodossy Imre országgyűlési képviselőt az egyik beszéd elmondására volt szerencsés megnyerni, míg a másikat Dobránszky Endre, az ünnepély főrendezője tartja meg.

*** «Levél Bártfa-fürdőből»** című s lapunk f. évi 35-ik számában megjelent közleménnyel kapcsolatban a következő nyilatkozat közzétételére kértünk fel: „Nyilatkozat. Alulírott Szakmáry Géza kinyilatkoztatom, miszerint az Eperjesi Lapok f. évi 35-ik számában nevem aláírásával «Levél Bártfa-fürdőből» cím alatt megjelent közlemény ama része, mely szerint a bártfai Erzsébet-szobor leleplezési ünnepélyének megtartását «csakis néhány éretlen fiú igyekezett fűtytel és abczugkiáltással megzavarni», hogy tehát «minden ettől eltérő hirlapi közlemény a megtévesztett közönség felvilágosítása céljából valótlanul nyilváníttatik», téves információmon alapult, minthogy utólag meggyőződést szereztem arról, hogy a kérdéses alkalommal a «Gotterhalte» ellen tüntetők közt meglelt korú úri emberek is voltak. Kelt Eperjesen, 1903. évi szeptember hó 8-ikán. Szakmáry Géza s. k.»

*** Az eperjesi vízvezeték** ügyében tudvalevőleg heteken át nagyobb szerű szivattyúzások eszközöltek az utóbbi időben, melyeknek eredményei — a műszaki osztály értesítése szerint — a vízvezeték céljaira kivánt vízmennyiségre nézve teljesen megnyugtatók. Ezen próba-szivattyúzások utolsó hetében a három kút vize bakteriologiai vizsgálat alá is vétetett s dr. Ajthy, mint a bakteriologiai intézet vezetője, ki a vizsgálatokat személyesen végezte, arról értesíti most a vízvezeték bizottságot, hogy az eredménye felette kedvező s a víz nemcsak a jó, de mondhatni a kitűnő minőségű ivóvizek közé sorolható. Ez mindenesetre igen fontos s megnyugtató hatású körülmény lehet a nagyközönségre nézve, mely ezek után mielőbb látni óhajtaná már a kész terveket s ezek nyomában élvezni is a vízvezeték nélkülözött jó vizét. A műszaki osztály a terveket már hosszabb ideje tényleg készíti s remélhető, hogy most már rövid idő alatt városnak meg is küldi. A kémiai vizsgálatok céljára is küldettek most újabb vizminták, de ezen vizsgálatok eredménye még le nem érkezett.

*** Életrevaló szabályrendeleteket** tárgyalta e hó 10-iki ülésében Eperjes szab. kir. város tanácsa. Az egyik szabályrendelet-javaslat, melyet elfogadás végett a szakosztály s a képviselőtestületi közgyűlés elé terjeszteni határozta, a cseléd-otthon közhatósági szervezéséről szól s dr. Stephány Nándor rendőrkapitányunk kezdeményezésére jött napirendre. A másik szabály-

rendeletjavas kapubejárók a háztulajdonót lakó van, vezető csapó kapualjat az osztály előre pedig szept. a javaslatok

*** Veszel** nak pár év épített vízű értesülünk alkalmazott annyira meg folyás a foly is veszélyeztet tudatában — ülésében ez jelentése ala voltára — a sürgős utas Melocco-czén natosítása cz Mellőzetetle ár-apasztó z ban portlan munkálatot Az előirányz

*** Tűz,** éjfélt után F. menchezének gyuladt s el akadályozták

*** Nagy** léteknél egy a bajon seg esetben bizto pálinkája.

*** Plavnio** ter megenge állomással k

*** Végz** kollégiumi t Bernát kass délután két alatt a foly védműhöz az élet legsz voina a hal a halálos ág egyikük set arra a hely mélyebb a nak azonna közben ho merülnek v nál hosszab bajt, de h maradt a beakadt A megtett a sésére, de igénybevét hó 10-ikén jesi neol. i

*** «Kur** indult meg lapja ez, Barabás E kolportázs akar, ford Budapest,

*** Győ** és Vívóeg mérkőzése réten győrt létében fo súlydobás távdobás hetedosztá melyben A 800 mé Géza tűn varannói intézett a illetve me kifejtett t totta a k verseny v

nénnyel. Igazol-
pélyeg beküldése
szállásoló bizott-

ersenye. F. évi
esetleg 21-ikén
Szokil» (sólyom)
és nőkből) álló
viseletben — a
kir. város szegé-
és leányintézet
lylyel az eperjesi
lynek tárgyát a
Rákóczi-induló
magyar nyelven,
fogják képezni,
Nedved Gusztáv
vegyes-karban,
an ruthén dolo-
at működésének
atát — bár szük-
szűsőségünk előtt
yarakkal rokon-
ath. vallásukat s
lással fenyegető,
emben (a meny-
ben lakó 20—25
y 1876. évi czári
iltotta) ádáz har-
zkedésének aka-
ápláló nemzetek
ett daltársulat —
éjájától — már az
nyagi támogatást
d eperjesi papir-
el a hangverseny
ük a közönséget
ására. A részleges
és fogja nyújtani.

eti 36-ik számá-
Rákóczi-ünnepély
étel jelent meg,
eszédet Hodossy
és közlést azzal,
szágygyűlési kép-
volt szerencsés
szky Endre, az
s lapunk f. évi
yel kapcsolatban
e kértünk fel:
za kinyilatkozta-
35-ik számában
déből» cím alatt
y szerint a bárftai
ének megtartását
lytytel és abczug-
minden ettől el-
ett közönség fel-
lvaníttatik», téves
tárolag meggyőző-
es alkalommal a
meglelt korú úri
903. évi szeptem-

ben tudvalevőleg
sok eszközöltettek
nyei — a műszaki
ék céljaira kívánt
nyugtatóak. Ezen
a három kút vize
s dr. Ajthy, mint
vizsgálatokat sze-
vizezeteki bizott-
vezető s a víz nem-
minőségű ivóvizek
en fontos s meg-
a nagyközönségre
ni óhajtaná már a
zni is a vízvezeték
ly a terveket már
nélhető, hogy most
is küldi. A kémiai
újabb vizminták,
g le nem érkezett.
ket tárgyalta e hó
város tanácsa. Az
et elfogadás végett
közgyűlés elé ter-
közhatósági szerve-
rendőrkapitányunk
A másik szabály-

rendeletjavaslat is általános érdekű, a mennyiben a kapubejárók kötelező kivilágítására vonatkozik. E szerint a háztulajdonosok minden olyan házban, hol legalább öt lakó van, továbbá, a hol a kapubejáróban pinczébe vezető csapajtó, szekrény, kiugrólépcső stb. van, a kapualjat az esti órákban kivilágítani tartoznak. A szakosztály előreláthatólag szept. 16-iki, a képviselőtestület pedig szept. 19-iki gyűlésében fogja tárgyalni ezeket a javaslatokat.

* **Veszélyben van a Tarcza-gát.** A Tarcza-folyónak pár év előtt mintegy 200,000 korona költséggel épített vízduzzasztó-gátját — mint illetékes helyről is értesülünk — veszély fenyegeti. Ugyanis a gátnál alkalmazott zsilip alatt a folyó évi júniusi nagy árvíz annyira megrongálta a partot, hogy a jelenlegi víz-folyás a folyón keresztül épített duzzasztó-gát épségét is veszélyezteti. A városi tanács — felelősségének tudatában — sűrűsöen foglalkozott szept. hó 10-iki ülésében ezzel az ügygyel s a meghallgatott szakértők jelentése alapján — tekintettel a veszedelem komoly voltára — a közgyűlés jóváhagyása reményében azt a sürgős utasítást adta a városi építésznek, hogy a Melocco-czég utódával, a szükséges munkálatok fogatósítása céljából haladéktalanul lépjen érintkezésbe. Mellőzhetetlen a szakértői vélemény szerint, hogy az ár-apszító zsilip alatti balparton 24 méter hosszúságban portland-czément beton-partfalazat építtessék. A munkálatot legkésőbb szept. 15-ikéig kell megkezdeni. Az előirányzott összes költség 8000 koronára rug.

* **Tűz.** Eperjesen szeptember hó 6-ikán, vasárnap, éjféltől *Fuchs Adolf* bárftai-úti téglagyára egyik kemenczének fedele erős tüzelés következtében meggyuladt s elégett. A tűz továbbterjedését idején megakadályozták.

* **Nagy nyereség az, ha hirtelen fellépő rosszul-
léteknél egy olyan szer van kéznél, mely hivatva van a bajon segíteni.** Ily szer, mely a legtöbb különféle esetben biztosan hat, a Vértes gyógyszerész Ferencz-palánkája.

* **Plavniczán táviróállomás.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a plavniczai postai vonal táviró-állomással kiegészíttessék.

* **Végzetes fürdés.** *Weisz Vilmos*, az eperjesi kollégiumi főgimnázium VII. osztályú tanulója, *Weisz Bernát* kassai kereskedő fia, szept. 8-ikán, kedden délután két iskolatársával fürödni ment a nagy gát alatt a folyóba ékelődő «sarkantyú»-nak nevezett védműhöz. Mindhármán fejlődő életerőben, lelkükben az élet legszebb reményeivel telve. Melyikük gondolt volna a halálra s arra, hogy éppen a víz medre lesz a halálos ágya? Szomorú, de mégis úgy lett, hogy egyikük sem gondolta. *Weisz Vilmos* fürdés közben arra a helyre került, hol hirtelen legalább két méterrel mélyebb a meder s... hirtelen eltűnt a vízben. Társainak azonnal fel nem tűnt a dolog, mert hiszen fürdés közben hol ugrásnál, hol azonkívül is gyakrabban merülnek víz alá szándékosan; csak midőn a szokott-nál hosszabb ideig maradt a víz alatt, akkor látták a bajt, de hiába volt minden törekvés... társuk ott maradt a meder mélyes mélyén a gazban, melybe beakadt. A rendőrség még az este minden lehetőséget megteve a szerencsétlenül járt ifjú hullájának felkeresésére, de csak másnap reggel sikerült tűzoltószerek igénybevételével a felszínre hozni. Temetése szept. hó 10-ikén ment végbe nagy részvét mellett az eperjesi neol. izr. temetőben.

* **«Kurucz Ujság»** címen új krajczáros napilap indult meg Budapesten. A függetlenségi pártnak új lapja ez, melybe *Kossuth Ferencz*, *Thaly Kálmán*, *Barabás Béla* stb. irnak. A ki e lap terjesztésével, kolportázsával számottevő haszon mellett foglalkozni akar, forduljon a *Kurucz Ujság* kiadóhivatalához Budapest, IV., Vármege-utca 11. szám.

* **Győztes eperjesi athléták.** Az Eperjesi Torna-és Vívőegyesület s a Diák-athletikai Klub athletikai mérkőzése Varannón aug. 23-ikán, a tapolymenti sík réten gyönyörű időben s impozáns nagy közönség jelenlétében folyt le. Pont legkor kezdődött a verseny súlydobással, 7 kilós golyóval. Az elért legnagyobb távdobás 10—10 méter volt, mit *Juhász János* eperjesi hetedosztályos tett. Utána 100 yardos síkfutás volt, melyben *Bruger Géza* eperjesi érkezett be elsőnek. A 800 méteres térelőny-versenyfutásnál szintén *Bruger Géza* tűnt ki. Verseny előtt és után *Füzesséry Pál* varannói körjegyző, mint legidősb rendező, beszédet intézett a versenyző fiatalokhoz, üdvözölvén őket s illetve megköszönve nekik a jótékony cél érdekében kifejtett fáradságukat. Végül a versenybírók kiosztotta a kitüntetteknek a díszes okleveleket s ezzel a verseny véget ért. Este fényes táncmultság volt.

CSARNOK. ÁDÁM ÉS ÉVA.

Irtá: *Esztel József.* (Folyt.)

Megindító volt az a gyöngéd és tiszteletteljes hang, melylyel ezen elzúllott bohém, ez a szörny-arcú ember anyjáról megemlékezett s annál elidegenítőbben hatott reám az a gyűlölet, melylyel ezután a grófról beszélt. Megkínáltam újból egy cigarettával s ő folytatta elbeszélését.

— Az anyám holléte iránti nyomozás eredményre nem vezetett. Erős hitem volt, miszerint azért, hogy a gróffal értekezhessek s tőle részemre valami összeget kiereszszakoljon, anyám visszatért Varsóba. — Hetekig vártam anyám értesítésére hiába. Végre írtam a grófnak, írtam egy varsói ismerősömnek, hogy anyám ottléte felől nyugtassanak meg, de választ egyiktől sem kaptam. Eltelt két hónap, mialatt a palermói rendőrség mindent elkövetett, hogy eltűnt anyámról valamit megtudjon, de eredménytelenül. Elhatároztam tehát, hogy megválok a társaságtól és minden időmet anyám felkutatására szentelem. Szerződéseim azonban még le nem járt s igazgatóm az alól felmenteni s engem kifizetni nem akart. Nyugalansággal már nem bírván, néhány forint megtakarított pénzemet magamhoz véve, megszöktem. Útközben pénzem hamar elfogyott és én gyalog oltattam utamat, apró büvészeti mutatványokon szerzett pénzen, vagy pedig könyörömadányokon tengődve. Testben, lélekben kifáradva érkeztem Varsóba, de itt anyám nyomára vezető legkisebb jelt sem találtam, de megtudtam azt, hogy a gróf is hónapok óta külföldi úton van. — Utamat ismét visszafele vettem tehát s így jutottam Sandecze nevelőatyámhoz a kéményseprőhöz, kinek elmondtam viszontagságaimat. — Nevelőatyám következtetése az volt, hogy búskomorságban és üldözési mániában szenvedő anyám valószínűleg öngyilkos lett s ha még él, akkor valószínűleg szülőföldemen fog utánam kutatni. Ezen nagyon gyöngéremény arra indított, hogy darab ideig szülőföldemhez közel telepedjem meg s nevelőatyám rábeszélésére beszegődtem hozzá kéményseprő-legénynek. Nála töltöttem el egy évet és e mesterséget kitanulva, elhagytam Sandeczet, hogy valamely műlovar-csaphoz beszegődjem, de sehol sem volt szerencsém s három évig kóbor életet éltem mint kéményseprő-legény. Mesterségem utáltam, a rendszeres munkától elszoktam s művészi önhittséggel s könnyelműséggel vártam kedvező alkalomra, hogy valahol mégis csak szerződhetek mint művészt, de mindenütt elutasítottak s kinézésem miatt kinevettek. Teljesen lerogyolva s kiehéve bújdosom Oroszországban s Staro-Konstantinoban — miután már három napja egy falatot sem ettem — az éhség megzavart s egy hentesboltban tenyérnyi nagyságú füstölt-húst loptam, de még az első mohó harapást sem nyeltem le, midőn elfogtak s azután léleki fogsággal büntettek s büntetésem kiállása után állomásról állomásra toloncoltak egészen az osztrák határig. Itt újból szabadon érezve magam, visszaszöktem Varsóba, mert megtudtam, hogy a gróf külföldi útjából visszatért, de hiába volt ezen utam is, mert a gróftól nem találtam itt, hanem arról értesültem, hogy a gróf vagyónát elprédálta s a mi maradt, azt pénzre téve, Krakkóba költözött, hol egy gazdag zsidó kereskedő idős leányának udvarol s mint hírelt, a leány megkeresztelkedik s nőül megy a grófhhoz. — Varsóból útlel és igazolvány hiányában különben is menekülöm kellett, mert az orosz rendőrség üldözött s én bújdosva jöttem át az orosz határon Krakkóba, a hol némi szerencsém volt, mert egy ott időző harmadrendű artista-csapatnál szegődtem nyomorúságos heti nyolcz forint mellett. De ez is elég volt arra, hogy úgy a hogy felruházódhassam és tengődhessem.

Gondolva, hogy anyám felől esetleg megtudhatok valamit, három levelet írtam a grófnak, de ő nem válaszolt s ekkor magam kerestem fel őt lakásán. Szolgáját, ki bejelenteni nem akart s utamat állotta, az ajtóból ellődítvén, beléptem a grófhhoz, de ő még mielőtt beszélhettem volna hozzá, öklével arczomba csapott s nyomban utánam berohanó két szolgájával az utcára dobott. Ekkor ébredt fel bennem a bosszú ézete.

Előadásainkra többször eljött a gróf menyasszonyának szobalánya, kinek a művészetért rajongó természetét felhasználva, merész mutatványaimmal figyelmét magamra vontam. Könnyű volt vele megismerkednem s ő figyelmességeim által megindítva, megengedte azt, hogy egy szabad estémen színházba kísérjem. Othellót adták. Midőn hazakísértem, még a darab hatása alatt állva, ez ábrándos leány gondolatait úgy irányítottam, hogy köztem és Othelló között némi hasonlatot találjon. Elmondtam neki életem történetét, élénken ecseteltem a sok küzdelmet, a min keresztülmentem. Világlátogatottságom, tapasztalataim nem

tévesztették el hatásukat s átélte szenvedéseim leírása annyira meghatották e regényes hajlamú leányt, hogy vonzódni kezdett hozzám. Naponként eljött előadásainkra s én mindig hazakísértem s egy ily alkalommal azt is felfedtem előtte, hogy atyám ugyanaz a gróf, ki az ő úrnőjét szándékozik elvenni. Én sohasem mertem nőhöz vonzódni s mily jól esett tapasztalnom, hogy Ráheire hatást gyakoroltam s ez önbizalmat keltett bennem, hogy tartózkodás nélkül kértem őt, legyen ő az én Dezdemónám. Megértettük egymást s ő nem ellenezte, hogy megcsókoljam. Ez volt az első csók, melyet az anyai csókon kívül nőltől kaptam. Ennek a csóknak édességét sohasem fogom elfelejteni. Néhány későbbi találkozás után Ráhel oly bizalommal volt már irányomban, hogy esténként előadások után szobájában titkon fogadott s én azon boldogító tudatban, hogy mégis van nő, a ki engem fekete színem daczára szeretni képes, el is feledkeztem a bosszúról. Elmondtam előtte békés tervemet, hogy avassuk be úrnőjét származásom titkába s ez majd rábirja a gróft, hogy engem annyival segélyezzen, s mivel egy kis műlovar-csapatot szervezhetek s azután társnőmet feleségül veszem s mint a műlovar-társaság igazgatója bejárjuk a világot, dicsőséget és pénzt szerzünk — Másnap este azonban, mikor a gróf menyasszonyánál volt látogatásban s éjfél tájban haza indult, Ráhel, úrnője parancsából gyertyával kísérte ki a gróft a lépcsőházba. Én a lépcsőház egy fordulójánál vártam Ráhel visszatérére s megdöbbenve hallottam, hogy a gróf saját menyasszonya komornájának, az én Ráhelemnek erkölcstelen ajánlatot tesz, mit Ráhel erélyesen visszautasít, de a gróf szemtelen mozdulatokkal inzultálja Ráhelt. Nem bírtam magam fékezni tovább, néhány ugrással mellettük termettem s anyám megrontóját s Ráhelem aljas csábítóját egy öklöcsapással földre terítvén, mellére térdeltem, hogy öklömmel locsantsam szét fejét. Azonban Ráhelem sikoltására előszaladt a cselédség, engem megragadtak, megkötöztek s átadtak a rendőrségnek. A rendőrségnél oly értelemben hallgattak ki, mint a ki rablógyilkossági merényletet követtem el s a legrosszabbra voltam elkészülve, de másnap délelőtt az a meglepetés ért, hogy bilincseimet levették s azon kijelentéssel, hogy a gróf úr, ki csak könnyen sérült meg, megbüntetésem nem kívánja, hanem egyedüli kívánsága az, hogy Krakkóból kitiltassam s eltoloncoltassam. Hiába hivatkoztam arra, hogy Krakkó születésem helye és így odavaló illetékes vagyok, mégis illetékességem helyéül Ó-Sandeczet nyilvánították ki s oda el is toloncoltak, hol azonban mint közveszélyes embert, állandó rendőri felügyelet alatt tartottak. Sandeczen is el voltam hagyatva, nem volt ki védjen s támogasson, mert nevelőatyám időközben elhalt.

Ráhel a lépcsőházi jelenetkor, védelmemre elmondta származásom titkát s tettemnek indokát s miután a gróf nagyobb botránytól tartott, maga eszközölte ki a rendőrségnél, hogy büntetlenül maradjak s csakis eltoloncoljanak. Ráhelemnek a leleplezés után szinte távozni kellett, mert úrnője nyomban elűzte s a hü lélek utánam jött Sandecze Állás, foglalkozás nélkül állottam s most már nemcsak magamat, de Ráhelt is el kellett tartanom, csakhogy bizalommal se volt hozzám, félt mindenki tőlem, rendőri felügyelet alatt álló megbélyegzett embertől. Kezdetben Ráhel ékszerait adtuk el s abból tengődöttünk s midőn ezen forrásunk is kiapadt, bizony gyakran megesezt, hogy éhezve szóttuk az ábrándokat egy szebb jövőről, a mikor én mint művész újból kenyerre és hírnévre teszek szert. Ráhel nélkülözéseit látva, vérző szívvel tettem neki többször az ajánlatot, hogy hagyjon el engem s menjen újból mint komorna valahova, de a jó lélek nem hogy magamra hagyott volna, hanem még szorosabbra fűzte sorsát az enyémhez, a mennyiben áttért a katolikus vallásra, mely alkalommal az Éva nevet kapta s ébe-hóba feleségül vettem. Napszámos munkát kaptam hété-hóba s ezen a sanlyarú kenyeren tengődöttünk újabb három éven át, a mikor elfogott a vágy, hogy anyám hazájába, a szabad Egyesült-Államokba menjek, hol nem kérdik a dolgozni akaró munkástól, fehér vagy fekete-e a színe — Elhatároztuk, hogy gyalogszerrel Hamburg felé indulunk, útközben bűvészeti mutatványokkal pénzt szerzünk s megkíséréljük az Amerikába való kivándorlást — Útközben vajmi kevesen könyörültek rajtunk s a hol beszóltunk, a nép kigúnyolt s elűzött — Mikor ama magyar határszéli faluba jutottunk, már két nap óta még csak kenyeret sem ettünk. Szegény feleségem nem panaszkodott ugyan, de láttam, hogy teljesen elerőtlenedett s szívem elszorult arra a gondolatra, hogy e hü teremést is elveszítsem; szívem elkeseredett az emberek könyörtelenségén s én a falu szélén álló egy házba, mely mellett feleségem erőtlennül le-
rogyott, betörttem, hogy legalább kenyeret szerezzek;

348-1903. vh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kasszebeni kir. járásbíró 1903. évi V. I., 114/1. sz. végzésével dr. Bender Béla budapesti ügyvéd által képviselt Mc. Cormick Harvesting Machine Company felperes részére **Péchy Antal** pécsújfalvi alperes ellen 808 korona tőkekövetelés s járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1800 koronára becsült ingóságokra a kasszebeni kir. bíróság 1903. V. I., 114/2. sz. végzésével az árverés elrendeltét, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is — a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna — alperes lakásán, Pécsújfalván leendő megtartása határidejéül **1903. évi szeptember hó 16-ik napjának déle 8 és fél órája** kitétik, a mikor a bíróság lefoglalt ökrök s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívotnak mindazok, kik az elővezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna s ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kasszebenben, 1903. augusztus 30.

Glück Bertalan,
kir. bírósági végrehajtó.

Kiadó lakás.

A Kossuth Lajos- (Magyar)-utca
22-ik számú házban az emeleti

utcai lakás,
mely 3 szoba és mellékhelyiségekből áll,
azonnal kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Epilepsia.

A ki *eskorban, görcsös és más ideges bántalomban* szenved, kérjen erről füzetet; ilyen bárkinek ingyen és bérmentve küldünk.

Schwanen-Apotheke
Frankfurt a/M.

Elveszett Czeméte-fürdő és az eperjesi mentelep-laktanya közötti úton katonai kartust jelkepezo arany karperecz, Ehrnberger főhadnagy 1897 márczius 6. belevésve.

A becsületes találó ötven korona jutalomdíjban részesül.

Átadandó az eperjesi mentelep-laktanyában.

2770-1903. tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Farkas Jánosné szül. Lesko-Bencza Anna boroszlói lakos végrehajtónak **Kovaly Jánosné** szül. **Stofan Mária** végrehajtást szenvedő elleni 72 kor. 80 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (a lemesi kir. bíróság) területén levő és Boroszló községben fekvő, a boroszlói 85. sz. tjkvben A I., 3-19. sorszám alatt foglalt s $\frac{1}{8}$. r. kültelekből B. 28. sorszám alatt Kovaly Jánosné szül. Stofan Mária $\frac{1}{12}$. részben illető jutalékra 535 korona kikialtási árban I. csoportban, — a boroszlói 90. sz. tjkvben A I., 1-17. sorsz. alatt foglalt $\frac{1}{8}$. r. kültelekből B. 19. sorsz. alatt Kovaly Jánosné szül. Stofan Mária $\frac{1}{12}$. részben illető jutalékra 265 kor. kikialtási árban II. csoportban — és a boroszlói 110. sz. tjkvben A + 1-8. sorszám alatt foglalt 511., 560., 1187., 1226., 1442 a/, 1442 b/, 1509. s 1558. hr. sz. részletekből álló szabadbirtokból B. 16. sorsz. alatt Kovaly Jánosné szül. Stofan Mária nevén $\frac{1}{4}$. részben álló jutalékra III. csoportban 161 kor. kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1903. évi szeptember hó 30-ik napján délelőtt 10 órakor** Boroszló községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladati fog.

Árverezni szándékozókat tartoznak bántapenzül 53 korona 50 fill.-t, 26 kor. 50 fill.-t, illetve 16 kor. 10 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1903. július hó 15.

Urbán Gyula,
sv. tszék bíró.

Törvényesen védett

Bob-csemege

név alatt egy olyan finom gyümölcs-hashajtó jött forgalomba, mely úgy felnőtteknél, mint gyermekeknél egy **„állandóan rendszeresített”** kellemes székletételt idéz elő. A gyomrot tisztítja és erősíti. Fővárosi orvosok nagy előszeretettel rendelik székrekedségnél chronikus esetekben is, miután hatása biztos, fájdalomkat nem okoz és teljesen ártalmatlan. Elvezetés ize által kizsoritotta az összes külföldi hashajtókat. Nagyon ajánlják olyan egyéneknek, kik meg akarnak szabadulni a sokféle hashajtó állandó bevételeitől.

Egy teljes doboz ára 80 fillér. — Postán csak öt doboz meg 4 koronáért bérmentve.

Egyedül készíti: **ERÉNY BÉLA** gyógyszerész, Budapest, Károly-körút 5. sz.

Kapható a gyógyszerárakban

Főraktár: **Pálesch Árpád** drogueriája Eperjesen.

Első kézből: a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban.

Első magyar hangszergyár

villamos erőre berendezve.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, hadseregszállító

a *Rákóczi javított Tárogató egyedüli feltalálója*

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Ajánlja a saját gyárában készült összes rez-, fa-, fúvó- és vonós-hangszereket.

Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinetok, trombiták és cimbalmok.

Tárogató ára 30 frttól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.

Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett.

Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.

Javítások speciális kivitelben gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek, vonós-hangszerek a legújabb találmányú hangfokozó gerendával, melyért garanciát vállalok.

Árjegyzék minden hangszerről külön-külön kérendő, mely bérmentve megküldetik.

Fenyőtobozokat és vadgesztenyét

készpénzfizetés ellenében vásárol teljes waggonrakományokban

Faragó Béla

cs. és kir. udvari szállító magyar magpergető-gyára

Zala-Egerszegem,
a hová az ajánlatok beküldendők.

PARIS 1900:
„GRAND PRIX”

SINGER VARRÓGÉPEK

családi használatra és minden ipari célra.

Egyszerű kezelés! — Nagy tartósság! — Magas szolgáltatási képesség!

Ingyenes tanfolyamok a divatos műhímzés minden technikájában.

Electromotorok varrógépüzemhez minden nagyságban.

Hímzőselyem-raktár nagy szinválasztékban.

Singer Co varrógép részvénytársaság.

TEMESVÁR 1891:
ARANY ÉREM.
POZSONY 1899:
EZÜST ÉREM.

Figyelmeztetés!

Eredeti Singer varrógépek csak a mi üzleteinkben kaphatók. Minden más varrógépüzlet által Singer

megjelöléssel áruba bocsátott gép, egyik elavult rendszerű gépünk utánzata, amely újabb rendszerű családi varrógépeinket szerkezet, szolgáltatási képesség és tartósság tekintetében utól nem éri!

Ingyenes műhímzési tanfolyam és kiállítás az eredeti SINGER családi varrógépeken.

1903. szeptember 11-ikén a Főutca 130. számú ház emeleti termében

mintegy 14 napra tervezett **tanfolyamot** nyitottunk **műhímzésben, űr- és áttört-munkákban.**

Van szerencsénk ehhez azzal a megjegyzéssel meghívni, hogy az **oktatásban való részvétel teljesen ingyenes** s azzal, hogy a tanfolyam meglátogatása mindenki részére szabad. Az oktatás kiterjed minden, különféle hímzési módra, mint: színes hímzés, zsinór- és monogram-hímzés, Madeira- és Hardanger-munkák, applikációk, űr- és áttört-munkák stb-re és könnyen érthető módszer szerint nyújtatik, úgy, hogy a tanítvány már 8 nap után önállóan dolgozhatik.

Ezen tanfolyammal összeköttetésben gondos **varrási oktatást** is adunk, különös tekintettel a Central Bobbin-varrógépekhez adott apparátusok használatára.

Részvételeknek a bejelentése a tanfolyam termében fogadtatnak el.

Eperjesen, 1903. évi szeptember hó 10-ikén.

Tisztelettel

Singer Co. varrógép-részvénytársaság.

Előbbi cég: Neidlinger G.

Csemegeszőlő

a legfinomabb fajokból
5 kilogr. ládika vagy kosár
3 koronáért franco.

Megrendelhető:

Schneider C. szőlőszete
Grabócz, Torontál m.

FERENCZ-

pálinka (sósorszesz)
Vértess gyógyszerész-
féle,

használatban a leghatásosabb.
Feltétlen tisztasága következtében
egy külső, mint belső használatra min-
denképp legjobban alkalmas, külö-
nösen is a most annyira kedvelt györomódszerre
(massage). Kitűnő sikerrel használják leisz-
vónak, esőz, megfázás ellen,
bőrnálások, fejemódszónál, gyula-
dás és kelésnél, továbbá a fejbőr
erősítésére, valamint a száj tisztítására; bel-
sőleg, gyomor-görcs, rosszul-
lét, fejfájás stb. ellen. Katonáknak, vadás-
zónak, turistáknak, levélhordóknak s általában
sokat gyalogolóknak nélkülözhetetlen. Valódi
védjegy.

Egy üveg 30 fill., 1 és 2 korona.
Kapható Eperjesen: Atlasz D., Dahlström Károly,
Glücksmann Mór, Holénia B., Lefkovits Emil, Mikó
István, Sváb Ferencz és Trostler Kálmán uraknál;
általában ott, ahol plakátok a fenti védjeggyel láthatók, valamint közvetlen;

VÉRTES L. „Sas”-gyógysz. Lugoson.

A Római, Osztendei, Londoni és Párisi kiállításokon
aranyéremmel díszkeresztrel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy jó régí háziszser,

melynek egy családnál sem szabad hiányoznia, a min-
denütt ismert, mindenkor jónak bizonyult

Hess Ernő-féle

EUCALYPTUS,

valódi tiszta, 12 év óta Ausztráliából hozott termé-
szetes gyártmány, Németország- és Ausztria-Magyar-
országban törvényesen védve. Az 1 K. 50 fill.-nyi
olcsó ár eredeti üvegenként, mely igen sokáig tart,
lehetővé teszi a beszerzést mindenkinek az egészség
visszanyerésére és a betegség megelőzésére.

1500-on felüli dicsérő- és köszönőirat

érkezett be kéretlenül gyógyultaktól, a kik

*tagszaggatás, hát-, mell-, gégebaj,
meresség, légzőbaj, nátha, fejfájás,
belső nemes organumok megbete-
gedése, régi sebek, bőrbetegségek*
stbiben szenvedtek.

Senki se mulassza el meghozatni az igen fontos
könyvet, melyben az Eucalyptus-készítmények pontos-
an le vannak írva és az, hogy mint történik ezeknek
sokoldalú, eredménydús alkalmazása fent említett
betegségeknek.

A szenvedők érdekében e könyvet mindenüvé
teljesen ingyen küldöm és meggyőződésül ezekben
lenyomatattam számos bizonylatot gyógyultaktól.

Klingenthal i. Sa.

Hess Ernő,
Eucalyptus-szállító.

A védjegyre pontosan ügyelendő!

Egyedüli elárúsítóhely EPERJESEN:

KORN VILMOS gyógyszerárában.

Geschmackvolle, elegante und
leicht ausführbare Toiletten.

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“.
Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Mode-
bildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungs-
beilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährig: K. 3.— = Mk. 2'50.

Gratisbeilagen:

„Wiener Kinder-Mode“

mit dem Beiblatt

„Für die Kinderstube“

Schnitte nach Mass.

Als Begünstigung von besonderem Werthe liefert
die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach
Mass für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familien-
angehörigen in beliebiger Anzahl lediglich gegen Ersatz
der Spesen von 30 h = 30 Pf. unter Garantie für
tadelloses Passen. Die Anfertigung jedes Toilette-
stückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht.

Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und der
Verlag der „Wiener Mode“, Wien, VI/2, unter Beifügung
des Abonnementsbetrages entgegen.

„MAYER“ GÉPGYÁR

vas- és fémöntöde részv.-társ.

Szombathely.

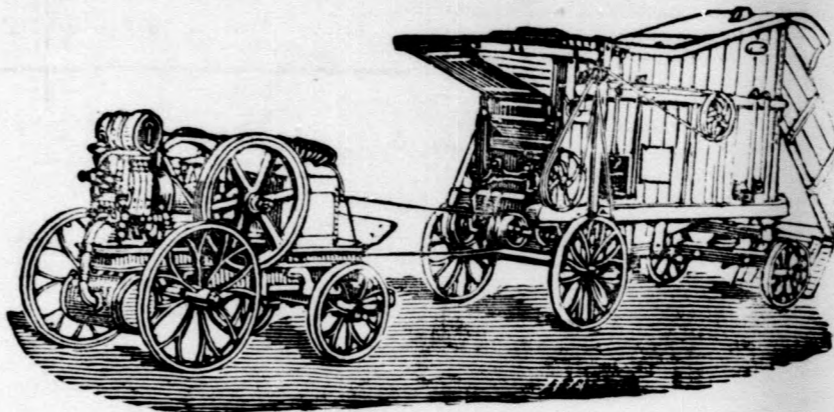
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kitűnő szerkezetű **Benzin-motorokat** 2-50
lóerőig

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzemi
gépész-szükségletlen.

Tűzveszély kizárva.

Malomépítéssel: Új hengerrészek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.
Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad vizny masú borsajto.
Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató- és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázolószert puha-padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény-padló számára.

Keil-féle fehér «Glasur»-fénymáz 45 krajczár.

Keil-féle arany-fénymáz képkeretekhez 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

Delice

Minden hirdetés felesleges,

a dohányzó egyszer veszi

és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mórnál Eperjesen.

Schicht-szappan

„szarvas“

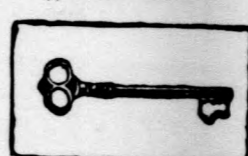
vagy

„kulcs“

jegygyel

legjobb, legkiadóbb s ennél fogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrészekről ment.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden
darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek
egyikével legyen ellátva.

Csemegeszőlő

a legfinomabb fajokból
5 kilogr. ládika vagy kosár
3 koronáért franco.

Megrendelhető:

Schneider C. szőlőszete
Grabóc, Torontál m.

F E R E N C Z

pálinka (sósorszesz)
Vértes gyógyszerész-
féle,

használatban a leghatásosabb.
Feltétlen tisztasága következtében
egy külső, mint belső használatra min-
denekelőtt legjobban alkalmas, külön-
ösen is a most annyira kedvelt gyűrődés-
(massage). Kitűnő sikerrel használják **kösz-
vény, csúszás, megfázás, fejfájás ellen,
bénulások, ficamoknál, gyula-
dás és kelésnél**, továbbá a fejbőr
erősítésére, valamint a száj tisztítására; **bel-
sőleg, gyomor-görcs, rosszul-
lét, fejfájás** stb. ellen. Katonáknak, vadás-
zókknak, túsztáknak, levdhőriőknek s általában
sokat gyalogolókknak nélkülözhetetlen. Valódi
Védjegy.

csak a mellékelt védjeggyel. — Egy üveg 30 fill., 1 és 2 korona.
Kapható Eperjesen: Atlasz D., Dahlström Károly,
Glücksman Mór, Holénia H., Lefkóvits Emil, Miko-
lik István, Sváb Ferenc és Troszler Kálmán uraknál;
általában ott, ahol plakátok a fenti védjeggyel láthatók, valamint közvetlen:

VÉRTEŠ L. „Sas“-gyógysz. Lugoson.

A Római, Oszteni, Londoni és Párisi kiállításokon
aranyéremmel, díszkeresztrel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy jó régí háziszser,

melynek egy családnál sem szabad hiányoznia, a min-
denütt ismert, mindenkor jónak bizonyult

Hess Ernő-féle

EUCALYPTUS,

valódi tiszta, 12 év óta Ausztráliából hozott termé-
szetes gyártmány, Németország- és Ausztria-Magyar-
országban törvényesen védve. Az 1 K. 30 fill.-nyi
olcsó ár eredeti üvegenként, mely igen sokáig tart,
lehetővé teszi a beszerzést mindenkinek az egészség
visszanyerésére és a betegség megelőzésére.

1500-on felüli dicsérő- és köszönőirat

érkezett be kéretlenül gyógyultaktól, a kik

tagszaggatás, hát-, mell-, gégebaj,
mervesség, légzőbaj, nátha, fejfájás,
belső nemes organumok megbete-
gedése, régi sebek, bőrbetegségek
stbiben szenvedtek.

Senki se mulassza el meghozatni az igen fontos
könyvet, melyben az Eucalyptus-készítmények pontos-
sán le vannak írva és az, hogy mint történik ezeknek
sokoldalú, eredménydús alkalmazása fent említett
betegségeknél.

A szenvedők érdekében e könyvet mindenüvé
teljesen ingyen küldöm és meggyőződésül ezekben
lenyomtatam számos bizonylatot gyógyultaktól.

Klingenthal i. Sa.

Hess Ernő,
Eucalyptus-szállító.

A védjegyre pontosan ügyelendő!

Egyedüli elárúsítóhely EPERJESEN:
KORN VILMOS gyógyszerárában.

Geschmackvolle, elegante und
leicht ausführbare Toiletten.

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“.
Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Mode-
bildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungs-
beilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährig: K. 3.— = Mk. 2.50.

Gratisbeilagen:

„Wiener Kinder-Mode“
mit dem Beiblatt

„Für die Kinderstube“

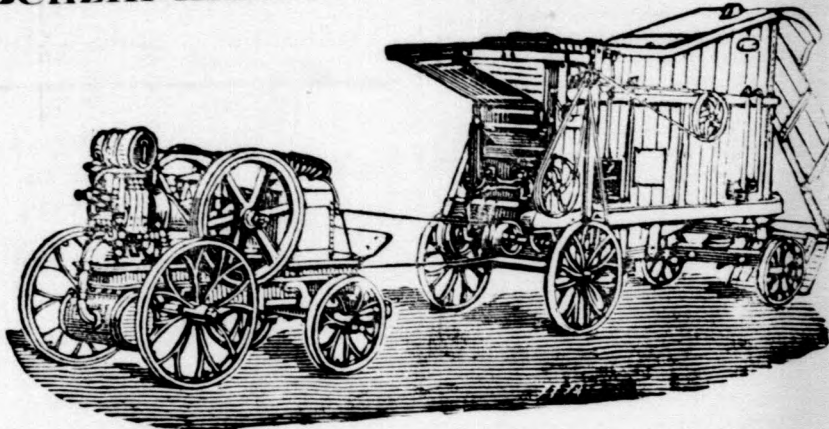
Schnitte nach Mass.

Als Begünstigung von besonderem Werthe liefert
die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach
Mass für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familien-
angehörigen in beliebig Anzahl lediglich gegen Ersatz
der Spesen von 30 h = 30 Pf. unter Garantie für
tadelloses Passen. Die Anfertigung jedes Toilette-
stückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht.

Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und der
Verlag der „Wiener Mode“, Wien, VI/2, unter Beifügung
des Abonnementsbetrages entgegen.

vas- és fémöntöde részv.-társ.
„MAYER“ GÉPGYÁR Szombathely.
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.
Készít mindennemű
Gazdasági gépeket, kitűnő szerkezetű Benzin-motorokat 2-50
lépőig
Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem-
gépész - szükségleten.

Tűzveszély kizárva.

Malomépítész: Új hengerrészek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.
Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad vízny masú borsajto.
Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató- és kaszáló-gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kiváratra minden szükségletre külön költségvetés.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázólszer puha-padlók számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény-padló számára.
Keil-féle fehér «Glasur»-fénymáz 45 krajczár.
Keil-féle arany-fénymáz képkeretekhez 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

Delice

Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mór nál Eperjesen.

Schicht-szappan

„szarvas“

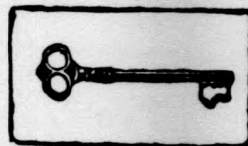
vagy

„kulcs“

jegygyel

legjobb, legkiadóbb s ennél fogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrésztől ment.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden
darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek
egyikével legyen ellátva.